

LA TARTRANA

butlletí de règim interior del
centre d'estudis
d'altafulla

RECULL DE COSES NOSTRES

altafulla, gener del 1.981

nº 8

LA FESTA DELS ESCOLARS DE PRIMERES LLETRES

El 6 de desembre la festa de Sant Nicolau és celebrada en diferents pobles de les comarques del Camp de Tarragona, així com també a diferents capitals de l'estranger; però és a la vila d'Altafulla on s'ha conservat fins fa pocs anys aquesta tradició -malgrat que s'hagi perdut, com tantes altres.

Els escolars d'Altafulla formaven dos grups per a recórrer tots els indrets de la Vila, cercant també les casetes de pescadors de vora mar, capitanejats per un estudiant, deixeble aventatjat, que havia estat escollit d'acord amb la resta d'estudiants, pel senyor mestre, recaient sempre en un xicot de casa bona, rara vegada n'era un de casa modesta, però tots contents.

El capità acostumava a vestir-se amb mitra de bisbe, per diferenciar-se dels altres, els quals anaven proveïts de gorros-casquets de paper, portant cistells amb l'objecte de recollir les ofrenes del veïnat allà on s'aturaven a cantar, tal com conills, coloms, pollastres, perdius, fruites i algun diner. Tots duien sabre de fusta per matar els galls. Els versos exclusius d'aquesta vila, eren recitats o cantats en castellà en algunes estrofes:

San Nicolás, varón bendito,
confesor de Jesucristo,
la gallina que encontramos
manda el Rey que la matamos;
este gallo cantador,
ha de morir, señor,
por los chicos de la escuela,
que han de hacer una cazuela.
Por aquí, por allá,
a la vera se encontrará.

A les obligades parades dels escolars davant dels portals de les cases, van entonant la cantata de Sant Nicolau:

En venim de Roma,
en portem corona
de Sant Nicolau,
Bisbe de pau,
Bisbe de Pere.
Cansat i Fatigat,
si no baixeu avellanes,
un cop de sabre al cap,
ben dat.

***

Tururut Sant Pere,
Tururut Sant Pau,
baixeu avellanes
per Sant Nicolau.
Mare, baixeu pa,
que la serra no vol serrar.
Mare, baixeu ví,
que la serra no vol seguir.
Mare, baixeu oli,
que la serra se'n va al dimoni.

EL DINAR A L'ERMITA DE SANT ANTONI

Els estudiants de la Vila d'Altafulla es reunien el segon dia d'aquesta festivitat a l'ermita de sant Antoni, on tenia lloc el dinar, amb assistència de les autoritats de la Vila i mestres d'estudi.

Donem, abans que tot, una recordança als qui estigueren uns anys entre nosaltres en aquesta trobada i que passaren a millor vida, com foren Enric Balsells, Lluís Punsoda, Anton Canals i algun altre que no recordo, nomenant també a alguns dels qui encara poden donar crèdit a aquests records, com són, entre d'altres, Ramon Pedrol, Jaume Rimbau, germans Josep i Ramon Farreres, Samuel i Josep Marca, Daniel i Josep Vilaró, germans Manuel, Joan i Francesc Blanch i qui signa aquestes senzilles ratlles.

S'acostumava a tenir com cuiner en aquest àpat tan gran a en Llorenç Gibert, "En Llorencet", acompanyat de l'agutzil Baltasar Pijuan, barber i sereno el primer, que tenia la mà trencada i era home especialitzat en aquests serveis culinaris, éssent ambdós els qui procuraven fer-nos, en primer lloc, una bona paella d'arròs que sortia d'allò millor, fent-nos després unes cassoles de pollastre i conill amb pèsols i altres ingredients, col.laborant-hi tots nosaltres portant-los-hi llenya del bosc per a coure-ho. A més a més dels vint o trenta xiquets i mestre amb les seves filles, havíem de comptar amb el senyor Rector, Batlle i Secretari d'Ajuntament i algun imprevist. Entre les coses recollides no faltava també algun propietari del poble que ens fes l'ofrena del vi, donant lloc aquest a que algun que altre brivall, si no vigilàvem prou, agafés alguna marejada.

Així, doncs, cada any pel 6 de desembre celebràvem la festa de Sant Nicolau, de tanta tradició a Altafulla

JOSEP SABATE I ELIAS.

--- --- --- --- --- ---

notes del Centre d'Estudis:

- 1.- A banda de les cròniques del diari i de les actes de l'ajuntament, ho hem trobat cap més document escrit que faci esment de la riuada del 1.921, però donada l'acceptació que la Tartrana anterior va tenir, estem preparant-ne una altra basant-nos en els testimonis de persones que visqueren aquell fet, i que sortirà, si no hi ha res de nou, pel març.
- 2.- A la felicitació repartida per Nadal, i a la relació de persones nascudes l'any 1880, hi ha un error de transcripció que tot seguit rectificuem: on diu "Juan Ferreras y Elche", ha de dir "Juan Ferreras y Estebe".